

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM”
jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

„USUS EST OPTIMUS MAGISTER”
– PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM
PROGRAM PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

studia pierwszego stopnia, studia podyplomowe –
- 150 godzin

Opracowanie:

dr Barbara Dudel

dr Małgorzata Głoskowska-Soldatow

Projekt realizowany przez Uniwersytet w Białymstoku w partnerstwie z Urzędem Miejskim w Białymstoku i Combidata Poland sp. z o.o.
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet III „Wysoka jakość systemu oświaty”, Działanie 3.3. „Poprawa jakości kształcenia”,
Poddziałanie 3.3.2 „Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli – projekty konkursowe”

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści

Wstęp

- I. Postanowienia ogólne
- II. Regulamin praktyk pedagogicznych
- III. Cele praktyk pedagogicznych
- IV. Treści programowe
- V. Rodzaje i formy praktyk
- VI. Organizacja Praktyk
- VII. Efekty kształcenia pedagogicznego

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

WSTĘP

Zadaniem praktyk pedagogicznych realizowanych w ramach projektu „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest stworzenie warunków do pogłębienia wiadomości przekazywanych w toku zajęć dydaktyczno-wychowawczych poprzez konfrontowanie ich z praktyką życia szkolnego i pozaszkolnego. Ich zadaniem jest również umożliwienie bezpośredniego pozyskiwania doświadczeń i „praktycznej” wiedzy, które będą pomocne w realizowaniu treści kształcenia podczas zajęć dydaktycznych w uczelni na kolejnych etapach kształcenia.

Studenckie praktyki pedagogiczne mają umożliwić przyszłym absolwentom efektywną działalność praktyczną przez lepsze zrozumienie zasad, organizacji i mechanizmów funkcjonowania instytucji edukacyjnych, przy jednoczesnym ich respektowaniu w praktyce pedagogicznej.

Praktyki pedagogiczne mają przyczynić się do rozwijania aktywności i przedsiębiorczości studentów, kompetentnego korzystania z najnowszych rozwiązań ICT, gdyż cechy te stanowią ważny składnik ich profesjonalnej postawy.

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” przygotowuje studentów do efektywnego i etycznie odpowiedzialnego działania w życiu społecznym – z troską o zachowanie harmonii i równowagi w środowisku naturalnym, ze staraniem o zachowanie jego walorów oraz w poszanowaniu drugiego człowieka.

Praktyki mają kształtować podmiotowość i aktywność indywidualną studentów, ale równie ważnym zadaniem jest rozwijanie ich umiejętności zespołowej współpracy. Podejmowana ona będzie między innymi na rzecz społeczności akademickiej, środowiska lokalnego i pozalokalnego.

Praktyki pedagogiczne studentów mają przyczynić się także do zintegrowania społeczności akademickiej w twórczej współpracy oraz do wyzwolenia kreatywności uczestników projektu.

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

I POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Praktyki studenckie realizowane w ramach projektu „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego w partnerstwie z Urzędem Miejskim w Białymstoku oraz Combidata Poland sp. z o.o. są integralną częścią studiów pedagogicznych. Wszelkie działania w tym obszarze odwołują się do następujących dokumentów:

- a. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 roku w sprawie standardów kształcenia nauczycieli;
- b. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 roku w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli;
- c. Rozporządzeń Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 17 stycznia 2012r. w sprawie standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela oraz z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie wzorcowych efektów kształcenia;
- d. Decyzja nr 2241/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie jednolitych ram wspólnotowych dla przejrzystości kwalifikacji i kompetencji (Europass) oraz zalecenia 2006/962/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 roku w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie;
- e. Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/C 111/01/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie;
- f. Plan działania dotyczący nauczania dzieci i młodzieży oraz funkcjonowania szkoły w społeczeństwie informacyjnym, z dnia 10 października 2010 r.;

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

- g. Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do roku 2013, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, grudzień 2008;
- h. Program Rozwoju Edukacji Miasta Białegostoku na lata 2008-2013;
- i. Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

§ 2

Według dokumentacji projektu „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” praktykami pedagogicznymi będą objęci Studenci/Słuchacze, którzy nabywają kwalifikacje nauczycielskie do pracy jako nauczyciel w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego oraz w klasach I-III szkoły podstawowej.

Każdy Student/Słuchacz studiów zobowiązany jest do odbycia praktyki pedagogicznej w ciągu trwania studiów.

§ 3

Wymagania formalne

1. Każdy Student/Słuchacz i jego szkolny opiekun mają zapewnione w ramach projektu wsparcie merytoryczne w postaci dostępu do systemu szkoleń realizowanych e-learningowo i stacjonarnie w formie warsztatów (nauczyciele/ki, nauczyciele/ki/wychowawcy/czynie). Szkolenia te dotyczyć będą wykorzystania multimediów i ICT w szkole oraz kwestii merytoryczno-metodycznych.
2. Praktyka będzie realizowana w przedszkolach, szkołach różnego typu i placówkach oświatowo-wychowawczych, do pracy w których absolwent studiów uzyskiwać będzie kwalifikacje.
3. Praktyka realizowana będzie w trakcie roku akademickiego.
4. Ostatecznego zaliczenia praktyki dokonuje wydziałowy opiekun praktyk.

§ 4

Wymagania merytoryczne

Program przewiduje 6 Standardów Praktycznego Przygotowania do Zawodu wynikających z założeń projektu. Odnoszą się one do wiedzy i umiejętności zarówno nauczyciela jako szkolnego opiekuna praktyk, jak i Studenta/Słuchacza, który w wyniku praktyki powinien je poznać i je stosować. Wysoka jakość działań powinna dotyczyć:

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

1. metodyki prowadzenia zajęć,
2. nowoczesnych rozwiązań edukacyjnych w pracy nauczyciela (m.in. metoda projektu, webquest),
3. wykorzystania ICT w pracy nauczyciela,
4. organizacji pracy szkoły/placówki,
5. wychowania i zachowania się w sytuacjach trudnych w szkole (m.in. zachowanie tolerancji religijnej i narodowościowej, umiejętność pracy z uczniem trudnym, agresywnym),
6. wykorzystania nowoczesnych urządzeń i pomocy dydaktycznych w pracy nauczyciela (m.in. tablicy interaktywnej, symulatorów).

Uczestnicy procesu realizacji praktyk pedagogicznych mają obowiązek korzystać z Systemu Internetowej Obsługi Praktyk Studenckich integrującego uczelnię, organ prowadzący i szkoły w zakresie organizacji i obsługi praktyk, nauczycieli – szkolnych opiekunów oraz Studentów/Słuchaczy odbywających praktyki, umożliwiającego stosowanie jednolitego systemu oceny, dokumentowania i kontroli praktyk.

§ 5

Wymagania organizacyjne

Program praktyki stworzony został dla wszystkich Studentów/Słuchaczy różnych kierunków, którzy zamierzają uzyskać uprawnienia do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć realizujących praktykę pedagogiczną w wymiarze 150 godzin. Realizacja zadań programowych wymaga każdorazowo uwzględnienia specyfiki kierunku, specjalności oraz wariantu praktyk. Szczegółowe informacje wskazujące odmienność wymagań zawarte są w instrukcjach dla Studenta/Słuchacza.

W trakcie praktyk Studentowi/Słuchaczowi zapewnia się następujące formy aktywności: wizyty w szkołach i placówkach, obserwowanie lekcji/zajęć, asystowanie nauczycielowi prowadzącemu lekcje/zajęcia, prowadzenie lekcji/zajęć wspólnie z nauczycielem, samodzielne prowadzenie zajęć, planowanie i omawianie lekcji/zajęć prowadzonych przez siebie i innych (Nauczycieli, Studentów, Słuchaczy).

W projekcie założone zostały również inne, dotąd niestosowane, rodzaje aktywności studentów i ich opiekunów szkolnych, jak: prowadzenie e-dzienniczka praktyk, zapewnienie

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego oferty wsparcia merytorycznego w postaci szkoleń elektronicznych wspomagających proces realizacji praktyki, odpowiednio do określonych w projekcie obszarów, w obrębie których założono wypracowanie standardów praktycznego przygotowania do zawodu nauczyciela i podniesienie jakości pracy studenta. Dodatkowo przewidziano korzystanie przez uczestników projektu z możliwości publikowania konspektów zajęć na portalu projektu. Ma to stanowić płaszczyznę wymiany doświadczeń pedagogicznych studentów, stwarzać możliwość wyłonienia najlepszych prac studenckich oraz propagowania nowatorskich rozwiązań metodycznych.

Stwarza się możliwość skorzystania przez nauczycieli/ki przyjętych do projektu jako potencjalnych kandydatów na szkolnych opiekunów praktyk z cyklicznie organizowanych warsztatów w zakresie wykorzystania ICT i multimediiów w szkole oraz warsztatów merytoryczno-metodycznych.

§ 6

Ewaluacja Programu Praktyk Pedagogicznych

Program praktyk pedagogicznych stworzony dla Studentów/Słuchaczy zamierzających uzyskać uprawnienia do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć będzie podlegał ewaluacji po każdym roku akademickim realizacji praktyk. Podstawę ewaluacji stanowią będą:

1. dane z raportów specjalisty ds. ewaluacji (od strony beneficjentów projektu – studentów, nauczycieli-opiekunów praktyk, dyrektorów szkół),
2. informacje od osób sprawujących opiekę i nadzór merytoryczno-metodyczny i organizacyjny ze strony uczelni (spotkania panelowe).

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

II REGULAMIN PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

PRZEPISY OGÓLNE

§1

Ileokroć w regulaminie jest mowa o:

- a. placówkach - rozumie się przez to przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, placówki oświatowo-wychowawcze;
- b. opiekunach szkolnych - rozumie się przez to nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w wymienionych placówkach, będących w czasie trwania praktyki opiekunami praktyk pedagogicznych;
- c. wydziałowych opiekunach praktyk studenckich – rozumie się przez to pracowników uczelni, odpowiedzialnych za organizację, monitoring i zaliczenie praktyk;
- d. metodykach przedmiotowych - rozumie się przez to nauczycieli akademickich, którzy wesprą Studentów/Słuchaczy w przedszkolach i szkołach, placówkach w przygotowaniu zajęć, wspólnej realizacji hospitacji, obserwacji czy też analizy zajęć;
- e. mentorach - rozumie się nauczycieli akademickich świadczących wsparcie dla studentów odbywających praktykę.

§2

1. Charakter i czas trwania praktyk organizowanych dla Studentów/Słuchaczy zamierzających uzyskać kwalifikacje do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć określają programy praktyk.
2. Do odbycia praktyk pedagogicznych ujętych w programie praktyk zobowiązani są Studenci/Słuchacze, zamierzający uzyskać kwalifikacje do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć.

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

3. Podstawowe informacje na temat rodzajów, form i celów organizowania praktyk zawiera Program Praktyk Pedagogicznych.
4. Program Praktyk Pedagogicznych zawiera rozwiązania uwzględniające tryb odbywania praktyki i założenia projektu.
5. Nie dopuszcza się możliwości zwolnienia z praktyki.

ZASADY ORGANIZACJI PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

§ 3

1. Praktyki pedagogiczne organizowane są w oparciu o porozumienie, które określa warunki jej odbywania.
2. Praktyki pedagogiczne organizowane są w przedszkolach i szkołach podstawowych i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.
3. Całością spraw związanych z organizacją praktyk pedagogicznych oraz prowadzeniem bieżącej dokumentacji dotyczącej ich planowania i realizacji zajmuje się Koordynator Uczelnianego Nurtu Praktyk Studenckich.

§ 4

1. Nadzór nad praktyką pedagogiczną sprawują: Koordynator Uczelnianego Nurtu Praktyk Studenckich, wydziałowi opiekunowie praktyk, metodycy przedmiotowi.
2. Bezpośrednią opiekę nad studentem w placówce sprawuje szkolny opiekun praktyk.
3. Student/Słuchacz zobowiązany jest do zrealizowania praktyki zgodnie programem przy uwzględnieniu wymogów organizacyjnych danej jednostki organizacyjnej uczelni .
4. Wyboru placówki, dokonuje uczelniany opiekun praktyk wraz ze studentem adekwatnie do kierunku, zgodnie z założeniami praktyki określonymi w Programie Praktyk Pedagogicznych.

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

§ 5

1. Wszystkie działania realizowane w ramach praktyk są dokumentowane. Szczegółowy wykaz wymaganej dokumentacji znajduje się w instrukcji praktyk.
2. Bieżące dokumentowanie przebiegu praktyk dokonywane będzie przy wykorzystaniu Systemu Informatycznej Obsługi Praktyk Szkolnych (SIOPS).
3. Dokumentacja przedstawiona do zaliczenia praktyki wydziałowemu opiekunowi praktyk po sprawdzeniu i ocenie może zostać zwrócona studentowi.

UBEZPIECZENIE

§ 6

1. Student odbywający praktykę pedagogiczną zobowiązany jest do posiadania ubezpieczenia NNW.
2. Wszystkim studentom-uczestnikom projektu zapewnia się ubezpieczenie NNW.

ZASADY OCENIANIA I ZALICZANIA

§ 7

1. Warunkiem zaliczenia praktyki jest odbycie jej w ustalonym terminie oraz wykazanie się wiedzą, umiejętnościami oraz kompetencjami społecznymi określonymi w programie praktyk.
2. Postępowanie w przypadku niezaliczenia praktyki określa regulamin praktyk.
3. W przypadku odwołania studenta z praktyki w związku z naruszeniem regulaminu placówki student traci prawo do zaliczenia praktyki do czasu podjęcia decyzji w tej sprawie przez Koordynatora Projektu.
4. W przypadku niespełnienia warunków praktyki student nie uzyskuje zaliczenia praktyki, tym samym w ramach projektu nie może jej odbyć ponownie.
5. Dokumentację po odbytej praktyce należy składać w terminie wyznaczonym przez wydziałowego opiekuna praktyk, jednak nie później niż 15 dni po zakończeniu praktyki. Jeżeli student nie złoży dokumentacji w w/w terminie nie ma podstawy do zaliczenia.
6. W szczególnym przypadku Student/Słuchacz może wystąpić z pisemną prośbą skierowaną do Głównego Koordynatora Projektu o umożliwienie złożenia dokumentacji

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego w innym trybie; do prośby należy dołączyć stosowny dokument poświadczający niemożność złożenia dokumentacji w terminie. Podanie to, po zaopiniowaniu przez wydziałowego opiekuna praktyk, jest rozpatrzone przez Głównego Koordynatora Projektu.

ZADANIA I OBOWIĄZKI SZKOLNEGO OPIEKUNA PRAKTYK

§ 8

Opiekun praktyki pedagogicznej powinien:

- a. zapewnić warunki niezbędne do odbycia praktyki w określonym terminie;
- b. zapoznać się z programem i regulaminem praktyki;
- c. ustalić ze słuchaczem harmonogram praktyki przed jej rozpoczęciem;
- d. przygotować i poprowadzić zajęcia dla studenta bądź grupy studentów przewidziane programem praktyki;
- e. umożliwić Studentowi/Słuchaczowi udział w różnych formach pracy w zależności od ich specyfiki etapu kształcenia;
- f. stworzyć warunki wykorzystania na prowadzonych przez studenta zajęciach zestawu z tablicą interaktywną,
- g. udzielić Studentowi/Słuchaczowi niezbędnych wskazówek dotyczących obserwowanych i prowadzonych zajęć/lekcji, a w szczególności poinformować go o:
  - temacie zajęć/lekcji;
  - treści poprzedzających zajęcia/lekcje i po nim następujących;
  - zakresie materiału, który powinien być realizowany;
  - celach, które powinny być zrealizowane;
  - literaturze, którą Student/Słuchacz powinien wykorzystać w przygotowaniu się do prowadzenia zajęć/lekcji;
  - posiadanych przez placówkę pomocach dydaktycznych;
- h. zatwierdzić do realizacji scenariusze lub konspekty lekcji/zajęć przynajmniej dzień wcześniej;

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

- i. każdorazowo hospitować prowadzone przez Studenta/Słuchacza lekcje/zajęcia, omówić je i dokonać oceny w konspekcie lub scenariuszu wraz z uzasadnieniem;
- j. dokonywać oceny publikowanych w Systemie Informatycznej Obsługi Praktyk Studenckich prac studentów,
- k. umożliwić Studentom/Słuchaczom wykazanie się inicjatywą i pomysłowością.;
- l. zapoznać Studenta/Słuchacza z własnym warsztatem pracy;
- m. stale nadzorować pracę Studenta/Słuchacza z uczniami/wychowankami - nie dopuszcza się przypadków przebywania Praktykanta z uczniami/wychowankami bez obecności opiekuna praktyk;
- n. wykorzystywać podczas praktyk narzędzia ICT.

Szkolny opiekun praktyk ma możliwość ukończenia szkolenia e-learningowego organizowanego w ramach Projektu oraz uczestniczenia w procesie ustawicznego doskonalenia szkolnych opiekunów praktyk (cykliczne warsztaty w zakresie wykorzystania ICT i multimediiów w szkole, warsztaty merytoryczno-metodyczne).

ZADANIA I OBOWIĄZKI WYDZIAŁOWEGO OPIEKUNA PRAKTYK

§ 9

1. Wydziałowy opiekun praktyk pedagogicznych wyznaczony do organizacji, monitoringu i oceny przebiegu praktyki pedagogicznej w placówce, w której odbywa się praktyka pedagogiczna, powinien:
  - a. opracować harmonogram praktyk dla każdej grupy i każdego Studenta/Słuchacza w porozumieniu z nim,
  - b. opracować instrukcję praktyki dla Studentów/Słuchaczy z uwzględnieniem specyfiki kierunku i dydaktyki szczegółowej,
  - c. kontrolować na bieżąco stan realizacji praktyk przez każdego studenta, korzystając z Systemu Informatycznej Obsługi Studenta/Słuchacza,
  - d. rozwiązywać sytuacje trudne w realizacji praktyki,
  - e. stawiać nowe zadania merytoryczne,
  - f. oceniać wykonaną przez Studenta/Słuchacza pracę,
  - g. sprawdzić bieżącą dokumentację Studenta/Słuchacza,
  - h. dokonać ostatecznego zaliczenia praktyk.

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

2. Ewaluacja praktyki musi przebiegać w trakcie jej trwania, kończyć się jej podsumowaniem i oceną.

ZADANIA I OBOWIĄZKI METODYKA PRZEDMIOTOWEGO

§ 10

Metodyk przedmiotowy powołany jest do udzielania wsparcia Studentowi/Słuchaczowi w przygotowaniu i realizacji praktyki pedagogicznej, a w szczególności do:

- a. monitoringu, nadzoru realizacji praktyk w przedszkolu, szkole i placówce pod kątem poprawności metodycznej,
- b. uczestnictwa w hospitowaniu lekcji/zajęć przygotowanych przez nauczyciela-opiekuna szkolnego praktyk Studentów/Słuchaczy,
- c. uczestnictwa w omawianiu obserwowanych lekcji/zajęć,
- d. konsultacji w sprawie przygotowania przez Studenta/Słuchacza scenariusza zajęć/lekcji,
- e. udzielania wsparcia merytorycznego odnoszącego się do treści przygotowywanych lekcji/zajęć oraz metodycznego ich opracowania;
- f. sprawdzania, recenzowania i oceniania studentów prac publikowanych w ramach SIOPS (Systemu Informatycznej Obsługi Praktyk Studenckich);
- g. w sytuacjach budzących kontrowersje metodyczne, na linii nauczyciel – opiekun szkolny praktyki – Student/Słuchacz, pełni rolę arbitra.

Ponadto metodyk przedmiotowy:

- jest zobowiązany w razie potrzeby do udzielania konsultacji metodycznych nauczycielowi – szkolnemu opiekunowi praktyk,
- uczestniczy w cyklicznych spotkaniach panelowych organizowanych w kolejnych latach realizacji projektu,
- aktywnie włącza się w prace nad analizą realizacji praktyk, weryfikację ich organizacji i proponuje zmiany doskonalące jakościowo opracowane programy i ich wdrożenie,
- udziela się przy przygotowaniu publikacji podsumowującej projekt.

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Metodyk przedmiotowy powinien utrzymywać bieżący kontakt z wydziałowym opiekunem praktyk pedagogicznych. Opiniować pracę Studenta/Słuchacza i konsultować z wydziałowym opiekunem praktyk oceny będące zaliczeniem praktyk pedagogicznych. Z racji bezpośredniego kontaktu ze szkołami/placówkami, nauczycielami - szkolnymi opiekunami i Studentami/Słuchaczami pełni rolę łącznika między podmiotami realizującymi praktyki pedagogiczne.

ZADANIA I OBOWIĄZKI MENTORA

§ 11

1. Mentor powołany jest do udzielania wsparcia Studentowi/Słuchaczowi i szkolnemu opiekunowi praktyk.
2. Mentoring realizowany będzie w trybie on-line na portalu projektu w terminach określonych w harmonogramie dyżurów.
3. Wsparcie realizowane będzie z wykorzystaniem kont komunikacyjnych utworzonych na portalu projektu.
4. Do obowiązków mentora należeć będzie:
  - pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z metodyką prowadzenia zajęć zarówno na etapie projektowania konspektów lekcji/zajęć jak i ich realizacji,
  - pomoc w planowaniu wykorzystania nowoczesnych środków dydaktycznych,
  - konsultowanie alternatywnych rozwiązań metodycznych ,
  - wskazywanie dodatkowych źródeł wiedzy metodycznej,
  - pomoc w interpretacji zapisów podstawy programowej i programów kształcenia
  - pomoc w ocenie propozycji metodycznych dostępnych na edukacyjnym rynku wydawniczym.

ZADANIA I OBOWIĄZKI STUDENTA/SŁUCHACZA

§ 12

W czasie praktyk pedagogicznych Student/Słuchacz powinien zrealizować zadania wynikające z programu praktyki a w szczególności:

- a. posiadać aktualne badania lekarskie (przedszkole);

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

- b. zapoznać się z regulaminami placówki i ściśle ich przestrzegać;
- c. ustalić z opiekunem harmonogram praktyki, zgodnie z jej programem;
- d. zapoznać się z dokumentacją placówki;
- e. obserwować czynności i zajęcia prowadzone przez szkolnego opiekuna praktyk;
- f. samodzielnie przygotować i prowadzić lekcje/zajęcia o różnym charakterze, wynikającym ze specyfiki przedszkola, szkoły, placówki (lekcje, zajęcia dydaktyczne, okazje edukacyjne, zajęcia zintegrowane, gry i zabawy ruchowe i inne) po uprzednim ich omówieniu z opiekunem;
- g. przedstawić opiekunowi scenariusz lub konspekt przynajmniej na dzień przed prowadzeniem lekcji/zajęć, celem zatwierdzenia go;
- h. przygotować środki dydaktyczne i materiały potrzebne do prowadzenia lekcji/zajęć;
- i. aktywnie włączać się w obowiązki nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego (np. sprawdzać zeszyty uczniowskie, klasówki, angażować się w realizację lekcji/zajęć o charakterze wychowawczym, świetlicowym),
- j. przestudiować zalecaną literaturę metodyczną i merytoryczną;
- k. zrealizować przewidziane programem praktyk zadania;
- l. uczestniczyć (w miarę możliwości) w posiedzeniach Rady Pedagogicznej, spotkaniu z rodzicami, uroczystościach, wycieczkach, przygotowaniu gazetek, zajęciach wychowawczych i innych itp.;
- m. prezentować aktywną postawę wobec podejmowania dodatkowych czynności wynikających ze specyfiki pracy danej placówki (dyżury na przerwach, dyżury w szatni, wycieczki, spacer, zajęcia pozalekcyjne i inne);
- n. prowadzić e-dokumentację praktyki zgodnie z ustaleniami regulaminowymi;
- o. zrealizować program praktyki.

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

III CELE PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

CELE OGÓLNE

§ 1

Cele ogólne praktyk pedagogicznych zapisane są w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 17 stycznia 2012r. w sprawie standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela oraz z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie wzorcowych efektów kształcenia zakładają:

- 1) poznanie organizacji pracy różnych typów przedszkoli, szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, a w szczególności tych, w których absolwenci mogą znaleźć zatrudnienie;
- 2) nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania lekcji/zajęć;
- 3) nabycie umiejętności prowadzenia obserwacji lekcji/zajęć i jej dokumentowania;
- 4) nabycie umiejętności analizy pracy nauczyciela i uczniów podczas wspólnego omawiania praktyk przez opiekunów praktyk i studentów;
- 5) nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz pracy uczniów.

Uwzględniając cel główny projektu, który zakłada zmianę jakościową realizacji praktyk pedagogicznych, przyjęto cele szczegółowe, które oddają idee nowego podejścia do praktyk pedagogicznych zapisane w postanowieniach ogólnych programu.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Szczegółowe cele praktyk pedagogicznych formułowane są z uwzględnieniem wymagań zapisanych w dokumentach regulujących kwestie praktyk pedagogicznych oraz Krajowych Ramach Kwalifikacji, jak również odnoszą się do założeń projektu „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM”. Cele szczegółowe zostały sformułowane w trzech obszarach: wiedza, umiejętności, kompetencje

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego społeczne zgodnie kryteriami odnoszącymi się do efektów uczenia się ujętych w krajowych ramach kwalifikacji.

§ 2

Wiedza

W wyniku realizacji praktyk Student/Słuchacz ubiegający się o kwalifikacje do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć zdobędzie wiedzę w zakresie:

- ✓ wychowania i kształcenia, w tym ich filozoficznych, społeczno-kulturowych, psychologicznych, biologicznych i medycznych podstaw;
- ✓ metod badawczych z dziedziny nauk społecznych, zwłaszcza pedagogiki;
- ✓ najlepszych rozwiązań edukacyjnych oraz rozeznanie w najnowszych publikacjach z obszaru realizowanej w ramach praktyki tematyki;
- ✓ najnowszych tendencji w organizacji procesu edukacyjnego na poziomie przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej i placówek oświatowo-wychowawczych;
- ✓ prawnych aspektów funkcjonowania w zawodzie nauczyciela;
- ✓ metodycznych aspektów pracy z uczniem/wychowankiem;
- ✓ prawidłowości rozwoju człowieka w cyklu życia w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym;
- ✓ najnowszych publikacji pedagogicznych;
- ✓ procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego;
- ✓ sposobów skutecznego monitoringu i pomiaru edukacyjnego;
- ✓ złożonych procesów i zjawisk zachodzących w sytuacjach edukacyjnych występujących na terenie przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej i placówek oświatowo-wychowawczych;
- ✓ bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, do pracy w których uzyskuje przygotowanie;
- ✓ projektowania ścieżki własnego rozwoju i awansu zawodowego.

Wiedza ta zawiera wiadomości uwzględniające najnowsze osiągnięcia naukowe i stanowi dobre podstawy teoretyczne i metodyczne do podejmowania studiów trzeciego stopnia.

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Absolwent jest przygotowany również do podejmowania pracy zawodowej na stanowisku nauczyciela zgodnie z ukończoną specjalnością studiów.

§ 3

Umiejętności

W wyniku realizacji praktyk student ubiegający się o kwalifikacje do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć posiada umiejętności w zakresie:

- ✓ wykorzystania wiedzy teoretycznej w pracy zawodowej;
- ✓ samodzielnego posługiwania się różnymi metodami i technikami pozyskiwania danych i sposobami ich analizy właściwymi dla nauk pedagogicznych;
- ✓ dostrzegania nowych problemów badawczych lub zawodowych i poddawania ich profesjonalnej analizie i interpretacji pod kątem własnej działalności pedagogicznej;
- ✓ logicznego wyciągania wniosków oraz formułowania własnych sądów na podstawie danych z różnych źródeł, w sytuacji niepełnych informacji i brania za nie odpowiedzialności;
- ✓ komunikowania się z podmiotami edukacyjnymi w zależności od sytuacji i potrzeb;
- ✓ samodzielnego planowania własnego rozwoju zawodowego;
- ✓ krytycznej analizy, oceny i interpretacji zjawisk edukacyjnych;
- ✓ obserwacji zdarzeń pedagogicznych;
- ✓ diagnozy sytuacji uczniów/wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- ✓ integrowania wiedzy z różnych działów pedagogiki, różnych przedmiotów i kierunków myśli społeczno-pedagogicznej;
- ✓ wykorzystania nabytej pedagogicznej wiedzy teoretycznej z zakresu pracy z dzieckiem/uczniem w różnorodnych sytuacjach praktycznych;
- ✓ oceniania przydatności typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych i opiekuńczo-wychowawczych
- ✓ zaawansowanego wykorzystywania technologii informacyjno - komunikacyjnych w pracy nauczyciela/wychowawcy;
- ✓ kierowania procesami kształcenia i wychowania oraz pracy z grupą (zespołem wychowawczym, klasowym),
- ✓ kreatywnej adaptacji do zmiennych wymagań otoczenia i środowiska pracy;

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ opiniowania i oceny pracy dzieci i uczniów.

Umiejętności te winny być efektem stosowania wiedzy nabytej w trakcie studiów. Ponadto powinny umożliwiać świadome i refleksyjne działanie w sytuacjach pedagogicznych oraz stanowić podstawę do rozwoju zawodowego.

§ 4

Kompetencje społeczne

W wyniku realizacji praktyk student ubiegający się o kwalifikacje do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć wykaże:

- ✓ świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności pedagogicznych;
- ✓ innowacyjność i kreatywność w projektowaniu sytuacji dydaktycznych i wychowawczych;
- ✓ zrozumienie własnej i zbiorowej odpowiedzialności za wydarzenia na terenie przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej i placówek opiekuńczo-oświatowych;
- ✓ wysoki poziom etyki zawodowej;
- ✓ otwartość na problemy współczesnego świata;
- ✓ zrozumienie zasady równości szans edukacyjnych;
- ✓ świadomość pełnionej roli zawodowej i społecznej
- ✓ rozumienie potrzeby ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego;
- ✓ gotowość do ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane w czasie praktyki działania.

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

IV TREŚCI PROGRAMOWE

Założenia ogólne

§ 1

Treści kształcenia praktyki pedagogicznej rozumiane są jako całokształt wiadomości, umiejętności z różnych dziedzin rzeczywistości edukacyjnej przewidziany do realizacji w procesie praktycznego przygotowania do zawodu nauczycielskiego.

Wskazując treści programowe dla praktyk pedagogicznych należy pamiętać, że:

- praktyki pedagogiczne organizowane są w przedszkolach, w różnych typach szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, a obowiązkowo w tych, do pracy w których absolwent studiów uzyskuje kwalifikacje;
- obszar działań edukacyjnych podejmowanych przez Studenta/Słuchacza w ramach praktyki określony jest przez podstawę programową dla odpowiedniego etapu edukacji;
- projektowane działania dydaktyczne powinny uwzględniać najnowsze rozwiązania metodyczne adekwatnie do etapu nauczania i jego specyfiki, a w szczególności odnosić się do: motywowania uczniów do uczenia się, indywidualizacji pracy z uczniem, wykorzystania multimediów w kształceniu, rozwiązywania przez uczniów problemów, rozwijania kompetencji społeczno-emocjonalnych uczniów, pracy z uczniem o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych, aksjologicznych wymiarów edukacji;
- działania edukacyjne Studentów/Słuchaczy powinny stwarzać okazję do realizacji zagadnień powiązanych z kształceniem w zakresie psychologii i pedagogiki;
- realizowane w ramach praktyki zagadnienia powinny zobowiązywać Studenta/Słuchacza do zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- w swoich działaniach edukacyjnych Student/Słuchacz ma nabyć umiejętność wykorzystywania nowoczesnych technologii i pomocy dydaktycznych w pracy nauczyciela;
- proponowane działania w ramach praktyk powinny uwzględniać wytwarzanie przez uczących się różnych wartości i ich przeżywanie;

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

- w wyniku praktyki Student/Słuchacz ma nabyć kompetencje zarówno dydaktyczne jak i wychowawcze.

System czynności przewidzianych do opanowania przez studentów podporządkowany jest wcześniej określonym celom praktyki pedagogicznej oraz standardom wskazanym w Projekcie, jako obszary, wobec których należy wykazać szczególną dbałość i wysoką jakość działań.

§ 2

Treści programowe

Treści kształcenia przewidziane do realizacji w warunkach grupy przedszkolnej, klasy szkolnej i grupy wychowawczej uporządkowane zostały zgodnie ze standardami wymagań odnoszącymi się do poniżej wskazanych obszarów.

I

Metodyka prowadzenia zajęć

- znajomość podstawowych dokumentów regulujących pracę nauczyciela/wychowawcy (Podstawa Programowa, program kształcenia, programy wychowawcze) oraz umiejętność ich analizy i poprawnego wykorzystania;
- znajomość umiejętności kluczowych i sposobów ich rozwijania na etapie kształcenia, do którego Student/Słuchacz uzyskuje kwalifikacje poziomie,
- znajomość zagadnień merytorycznych będących treściami kształcenia w ramach nauczanego przedmiotu oraz sposobów metodycznego ich opracowania,
- umiejętność określania celów ogólnych lekcji/zajęć i ich operacjonalizacji,
- umiejętność dostosowania oferowanego materiału do możliwości psycho-rozwojowych uczniów/wychowanków,
- samodzielność w integrowaniu treści przedmiotowych z różnych dziedzin edukacji (w odniesieniu do I etapu kształcenia) i różnych przedmiotów nauczania (etap II, III, IV),

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

- zachowanie ciągłości w prezentacji materiału uczniom (jasność przekazu, ilustrowanie przykładami omawianych zagadnień),
- opracowanie pomocy dydaktycznych, kart pracy uwzględniających zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów i zasady indywidualizacji,
- stosowanie w praktyce umiejętności związanych z projektowaniem dydaktycznym (budowa konspektu zajęć, kryteria poprawności metodycznej scenariuszy lekcji/zajęć)
- umiejętność komunikowania się na zajęciach umożliwiającą sprawne prowadzenie lekcji/zajęć (poprawność formułowania pytań, wydawaniu ocen i sądów, aktywne słuchanie);
- umiejętność przekazywania uczniom informacji zwrotnej oraz sprawność w jej odczytywaniu ze strony uczniów,
- stosowanie indywidualizacji w nauczaniu (różnicowanie trudności zadań, indywidualne dobieranie zadań ze względu na potrzeby i zainteresowania uczniów),
- organizacja pracy z uczniem zdolnym, uczniem z trudnościami w uczeniu się,
- dokonanie analizy, sprawdzenia i oceny wytworów ucznia (w zależności od specyfiki przedmiotu i etapu kształcenia),
- poprawność w formułowaniu instrukcji dla uczniów,
- sprawność w wyborze, zadawaniu pracy domowej i jej objaśnianiu i sprawdzaniu,
- samodzielne tworzenie sprawdzianów i testów osiągnięć szkolnych,
- kreatywność w tworzeniu sytuacji dydaktycznych sprzyjających uczeniu się uczniów,
- stwarzanie możliwości uczniom samodzielnego poszukiwania i rozwiązywania problemów
- stosowanie zasad dydaktycznych w procesie kształcenia,
- wykorzystanie prawidłowości kształtowanie pojęć, umiejętności i postaw uczniów w projektowaniu procesu edukacyjnego,
- praca z klasą jako grupą,
- obserwacja i analiza lekcji/zajęć – protokołów hospitacji lekcji/zajęć.

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

II

Nowoczesne rozwiązania edukacyjne w pracy nauczyciela

- stosowanie w swojej działalności edukacyjnej rozwiązań adekwatnych do poziomu kształcenia i możliwości percepcyjnych dzieci/uczniów,
- orientacja w zakresie najnowszych metod nauczania i wykorzystywanie metod aktywizujących w pracy z dziećmi/uczniami,
- umiejętność organizowania pracy zespołowej dzieci/uczniów,
- dostosowanie metod pracy z uczniami do stylów uczenia się uczniów,
- organizowanie działalności uczniów metodą projektu,
- wykorzystanie w procesie edukacyjnym webquestów.

III

Wykorzystanie ICT w pracy nauczyciela

- wykorzystywanie komputera i technologii informatycznej w przygotowywaniu się do zajęć,
- planowanie zajęć dydaktycznych uwzględniających działanie dzieci/uczniów z wykorzystaniem TIK,
- umiejętność sporządzania prezentacji multimedialnych dostosowanych do możliwości percepcyjnych dzieci,
- wykorzystanie programu Excel do opracowania wyników badań prowadzonych w czasie praktyki,
- organizacja środowiska dydaktycznego z wykorzystaniem TIK,
- wykorzystywanie technologii informatycznej do indywidualnych potrzeb uczących się.

IV

Organizacji pracy szkoły/placówki

- zapoznanie się ze strukturą organizacyjną przedszkola, szkoły/placówki oraz jej dokumentacją (statut, Program Wychowawczy Szkoły),
- zaznajomienie się z instytucjami wewnątrzszkolnymi – samorząd uczniowski, Rada Rodziców, świetlica szkolna,

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

- analiza zasad funkcjonowania świetlicy szkolnej oraz uczestnictwo w jej działaniach,
- zapoznanie się z pracą pedagoga szkolnego,
- poznanie zasad funkcjonowania świetlicy szkolnej z uwzględnieniem jej specyfiki,
- poznanie zadań i uprawnień rady pedagogicznej,
- uczestnictwo w Radach Pedagogicznych,
- udział w prowadzeniu kół zainteresowań funkcjonujących na terenie szkoły, opracowanie bądź modyfikacja ich programu,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa przy realizacji zadań dydaktycznych (eksperymentów, wycieczek, itp.).

V

Wychowania i zachowania się w sytuacjach trudnych w szkole

- zapoznanie się z dokumentacją pracy wychowawczej nauczyciela/wychowawcy (Program Wychowawczy, program wychowawczy klasy),
- hospitacja i przeprowadzenie lekcji wychowawczej,
- uczestnictwo w zebraniach klasowych z rodzicami i przeprowadzenie rozmów z rodzicami wychowanków,
- dokonanie diagnozy klasy,
- wykorzystanie studium indywidualnego przypadku w pracy wychowawcy, pedagoga szkolnego,
- dokonanie charakterystyki relacji : nauczyciel – uczeń lub nauczyciel - klasa,
- tworzenie programu pracy indywidualnej z uczniem trudnym, agresywnym,
- zaprojektowanie i przeprowadzenie cyklu zajęć integrującego klasę/grupę,
- identyfikacja typowych dla środowiska lokalnego, danej szkoły problemów i trudności wychowawczych (na podstawie rozmowy z pedagogiem szkolnym i wychowawcą klasy),
- samodzielne tworzenie kwestionariusza ankiety dotyczącej wybranego zagadnienia wychowawczego (tolerancja religijna, narodowościowa), przeprowadzenie badań i przedstawienie wyników,
- poznanie i wykorzystanie sposobów pozyskiwania informacji o uczniu,

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

VI

Wykorzystania nowoczesnych urządzeń i pomocy dydaktycznych w pracy nauczyciela

- wykorzystanie interaktywnej tablicy i jej oprogramowania edukacyjnego w różnych sytuacjach edukacyjnych,
- projektowanie działań z wykorzystaniem systemów do odpowiedzi (testowania) umożliwiające w na bieżąco sprawdzanie postępów ucznia w rozumieniu materiału,
- wykorzystanie symulatorów w realizacji treści kształcenia (odpowiednio do bazy szkoły),
- wykorzystywanie nowoczesnych urządzeń i pomocy dydaktycznych w budowaniu indywidualnych ścieżek edukacyjnych
- projektowanie sytuacji badawczych z wykorzystaniem nowoczesnych urządzeń i pomocy dydaktycznych,
- tworzenie materiałów dydaktycznych z wykorzystaniem nowoczesnych urządzeń i pomocy dydaktycznych.

Uwaga:

Metodyk przedmiotowy ma obowiązek zadbania, aby realizowane w ramach praktyki treści programowe, w stosunku do Studentów/Słuchaczy ubiegających się o kwalifikacje do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć analizowane były w sposób refleksyjny, kreatywny i stwarzający możliwości pogłębiania wiedzy i umiejętności studentów. Taki pogłębiony sposób pracy ma przygotować studentów do płynnego wejścia w rolę nauczyciela/wychowawcy i świadomego tworzenia własnej ścieżki rozwoju zawodowego.

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

V RODZAJE I FORMY PRAKTYKI

Aby w pełni móc osiągnąć założony w projekcie cel główny i cele praktyki pedagogicznej przyjęte w programie przewiduje się rodzaje praktyki ze względu na szczególny zestaw kompetencji uzyskiwanych w wyniku jej realizacji. Rodzaj praktyki określa jej charakter.

Studenci/Słuchacze odbywają praktykę o charakterze:

- hospitacyjnym - odbywa się indywidualnie lub grupowo, podczas roku akademickiego, pod opieką metodyka przedmiotowego w cyklu ustalonym z wydziałowym opiekunem praktyk. Praktyka polega na zapoznaniu się Studenta/Słuchacza z działalnością placówki, obserwacji lekcji/zajęć, stosowanych metod i sposobów organizacji pracy;
- asystenckim - polega na aktywnym uczestnictwie Studenta/Słuchacza w zajęciach prowadzonych przez nauczyciela. Zakłada się włączenie Studenta/Słuchacza do realizacji zadań dydaktycznych i wychowawczych wynikających z programu praktyki, łącznie z możliwością poprowadzenia części zajęć;
- stażowym - odbywające się indywidualnie, podczas roku akademickiego według harmonogramu ustalonego ze szkołą/placówką i wydziałowym opiekunem praktyk. Stażowy charakter praktyki polega na wykonywaniu przez Studenta/Słuchacza zadań zgodnie z programem nauczania i planem pracy nauczyciela opiekuna.

Praktyki mogą być organizowane w formie:

- indywidualnej – Student/Słuchacz odbywa praktykę pod kierunkiem szkolnego opiekuna,
- grupowej – pod kierunkiem metodyka przedmiotowego. Podziału grup Studentów/Słuchaczy dokonuje wydziałowy opiekun praktyk.

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

VI ORGANIZACJA PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

Przewidziane programem praktyk pedagogicznych treści dla Studentów/Słuchaczy ubiegających się o kwalifikacje do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć realizowane będą w celu przygotowania Studentów/Słuchaczy do pracy nauczycielskiej. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Organizacja praktyki	
Adresat	Studenci/Słuchacze ubiegający się o kwalifikacje do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć
Miejsce odbywania praktyki	Przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna, placówki oświatowo-wychowawcze
Liczba godzin	150 godzin
Termin realizacji	Zgodnie z planem studiów

Struktura 150 godzin praktyki pedagogicznej:

- szczegółową liczbę godzin przeznaczoną na realizację wyznaczonych działań określa instrukcja praktyki pedagogicznej,
- przewidziane są godziny do realizacji w szkole pod nadzorem metodyka (m.in. hospitacja zajęć prowadzonych przez nauczyciela/wychowawcy i Studentów/Słuchaczy).

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

VII EFEKTY KSZTAŁCENIA PEDAGOGICZNEGO

§ 1

Osiągnięte w wyniku realizacji praktyk umiejętności wpisują się w sylwetkę absolwenta określonego kierunku studiów i oraz spełniają wymagania zapisane w. ROZPORZĄDZENIU MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela i stanowią komplementarną całość powstałą jako efekt kształcenia merytorycznego, psychologiczno-pedagogicznego i praktycznego.

Absolwent specjalizacji nauczycielskiej powinien być przygotowany do kompleksowej realizacji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zadań przedszkola, szkoły, placówki oświatowo-wychowawczej. W związku z tym powinien posiadać przygotowanie w zakresie:

- 1) wybranych kierunków kształcenia, tak aby w sposób kompetentny przekazywać nabytą wiedzę oraz samodzielnie ją pogłębiać i aktualizować, a także integrować ją z innymi dziedzinami wiedzy;
- 2) psychologii i pedagogiki, tak aby pełnić funkcje wychowawcze i opiekuńcze, wspierać wszechstronny rozwój dzieci/uczniów, wychowanków indywidualizować proces nauczania, zaspokajać szczególne potrzeby edukacyjne dzieci/uczniów, wychowanków organizować życie społeczne na poziomie klasy, szkoły i środowiska lokalnego, współpracować z innymi nauczycielami, rodzicami i społecznością lokalną;
- 3) dydaktyki przedmiotowej, tak aby skutecznie prowadzić zajęcia edukacyjne, rozbudzać zainteresowania poznawcze oraz wspierać rozwój intelektualny uczniów przez umiejętny dobór metod aktywizujących, technik nauczania i środków dydaktycznych, a także badać i oceniać osiągnięcia uczniów oraz własną praktykę;
- 4) posługiwania się technologią informacyjną, w tym jej wykorzystywania w nauczaniu przedmiotu (prowadzeniu zajęć).

Projekt „USUS EST OPTIMUS MAGISTER – PRAKTYKA JEST NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

§ 2

Absolwent studiów ponadto powinien być przygotowany do:

- 1) współpracy z uczniami i nauczycielami, środowiskiem rodzinnym uczniów oraz pozaszkolnym środowiskiem społecznym w realizacji zadań edukacyjnych;
- 2) podejmowania zadań edukacyjnych wykraczających poza zakres nauczanego przedmiotu (prowadzonych zajęć) oraz zadań z zakresu edukacji pozaszkolnej;
- 3) samodzielnego tworzenia i weryfikowania projektów własnych działań oraz podejmowania działań upowszechniających wzory dobrej praktyki pedagogicznej;
- 4) kierowania własnym rozwojem zawodowym i osobowym oraz podejmowania doskonalenia także we współpracy z innymi nauczycielami;
- 5) posługiwania się przepisami prawa dotyczącego systemu oświaty oraz statusu zawodowego nauczycieli.

§ 3

Przygotowanie do zawodu nauczyciela powinno prowadzić do nabycia kompetencji w zakresie:

- 1) dydaktycznym;
- 2) wychowawczym i społecznym - związanym z umiejętnością rozpoznawania potrzeb uczniów oraz zdolnością do współpracy w relacjach międzyludzkich;
- 3) kreatywnym - wyrażającym się zdolnością do samokształcenia, innowacyjnością i niestandardowością działań w powiązaniu ze zdolnościami adaptacyjnymi, mobilnością i elastycznością;
- 4) prakseologicznym - wyrażającym się skutecznością w planowaniu, realizacji, organizowaniu, kontroli i ocenie procesów edukacyjnych;
- 5) komunikacyjnym - wyrażającym się skutecznością zachowań werbalnych i pozawerbalnych w sytuacjach edukacyjnych;
- 6) informacyjno-medialnym - wyrażającym się umiejętnością posługiwania się technologią informacyjną, w tym jej wykorzystywania w nauczaniu przedmiotu (prowadzeniu zajęć/lekcji).

